



תפ (טבריה) 40761-08-25 - מדינת ישראל נ' אבו זיד סיף

ת"פ (טבריה) 40761-08-25 - מדינת ישראל נ' אבו זיד סיף שלום טבריה

ת"פ (טבריה) 40761-08-25

מדינת ישראל

נגד

אבו זיד סיף

מטעם המאשימה - עו"ד אבנר ידי עו"ד אלאא נעמאנה מטעם הנאשם - בעצמו וב"כ עו"ד דור אלחדס ועו"ד עורוה

חסיין

בית משפט השלום בטבריה

[23.01.2026]

כבוד השופט, סגן הנשיא יריב נבון

החלטה

טענות מקדמיות לפי סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי

פתח דבר: מהות הבקשה

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות רבות של מרמה, תחבולה ומסירת ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס.

2. סנגורו של הנאשם הגיש לבית המשפט שורה של בקשות - בקשה לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ, בקשה לקבלת חומרים לפי סעיף 108 לחסד"פ וכן בקשה לביטול כתב האישום בשל שורה של טענות מקדמיות. כבר עתה יודגש כי בשלוש הבקשות הללו טענות חופפות וראוי היה להימנע מכך, כשם שניתן היה לצמצם את היקף הטיעון הכתוב.

החלטה זו עוסקת בטענות המקדמיות ובבקשה לביטול כתב האישום בגינן. יתר הבקשות יידונו בנפרד. טענה ראשונה: חריגה מהוראות סעיף 57(א) לחסד"פ ומהנחיות היועמ"ש מס' 4.1202 באשר לזמן הטיפול בתיק חקירה, וכן חוסר סבירות החלטת היועמ"שית לאשר בדיעבד חריגה ממשך החקירה. 3. טוען הסנגור, כי המאשימה חרגה הן מזמן החקירה המוקצה לעבירות מסוג זה והן מזמן הטיפול התביעתי בתיק, דבר שלא היה ידוע ליועמ"שית בטרם אישרה בדיעבד חריגה זו לצורך הגשת כתב האישום. הסנגור פירט את המועדים הנחוצים לעניין החל מתחילת החקירה, עובר להשלמת חקירה שבוצעה וגזלה זמן משמעותי וכלה במועד בו הוגש כתב האישום. לדבריו, על אף שהחריגה מזמן החקירה עמד על חודש ימים בלבד, החריגה הנוספת הנובעת מהטיפול התביעתי בתיק לא אושרה על ידי היועמ"שית ולכן דין כתב האישום להתבטל.



4. בדיון שהתקיים ביום 19.1.26 הגיב ב"כ המאשימה לשלל טענותיו המקדמיות של הסנגור. בהקשר לטענה זו השיב שאכן התגלה פער של חודש ימים בזמן החקירה. פער זה נבע אך בשל טעות של החוקר שטיפל בתיק שסבר שהזמן שחלף במהלך הניסיון שעשה לאתר עד נוסף מפסיק מרוץ תקופה זו, אך לא כך הדבר. לדבריו לבקשת הסנגור, העבירה המאשימה לידיעתו את השתלשלות העניינים והמועדים לטיפול בתיק בצורה מדויקת, לרבות אותה תקלה שהתגלתה בדיעבד. ניסיונו של הסנגור להיבנות על מועד משלוח מכתב היידוע לצורך עריכת שימוע, כנהוג, כעילה נוספת לחריגה מן המועדים אין לו על מה לסמוך בשים לב לאמור בהנחיית היועמ"שית בנוגע לעצירת הטיפול בתיק לצורך עריכת שימוע.
5. כידוע, בית משפט מוסמך לבקר שיפוטית את האישור שניתן על ידי היועמ"שית לחריגה מזמני החקירה והעמדה לדיון. דרך המלך לביקורת זו היא בתקיפה עקיפה במסגרת ההליך הפלילי בערכאה הדיונית (שלום או מחוזי), ורק במקרים חריגים באמצעות בג"ץ. החלטות רשויות התביעה והיועץ המשפטי לממשלה, ובכלל זה החלטות על העמדה לדיון ואישור חריגה ממועדים, כפופות לביקורת שיפוטית מנהלית. אף שנתון לתביעה שיקול דעת רחב ביותר, החלטותיה אינן חסינות מביקורת, במיוחד כאשר מדובר בפגיעה בזכויות נאשמים עקב התמשכות הליכים (רע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רפי רותם (05.05.2020; בג"ץ 6781/96 חבר הכנסת אהוד אולמרט נ' היועץ המשפטי לממשלה, נ(4) 793 (05.11.1996)).
6. סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי נועד להגביל את משך הליכי החקירה והתביעה. נפסק כי מתן אישור בדיעבד עלול לחטוא לתכלית החוק, ובית המשפט יכול להעניק סעדים כגון ביטול כתב האישום או התחשבות בשהיו בשלב גזירת הדין (ע"פ 2189/23 ישי אהרונ נ' מדינת ישראל (20.02.2024)).
7. סעיף 57א לחסד"פ אשר כותרתו: "משך הליכי חקירה והעמדה לדיון" קובע כדלקמן: "(א) משך הליכי חקירה והעמדה לדיון יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה..."
8. זה המקום לציין, כי אכן לשונו של סעיף 57א לחסד"פ הינה קטגורית, דהיינו, קובעת היא כי: "לא יוגש" כתב אישום בחלוף התקופות הקבועות בנהלים אלא באישור היועמ"ש ואולם, כך סבורני, לנוכח תכלית חקיקתו של סעיף זה, העובדה כי כוונת המחוקק לא הייתה ליצור תקופת התיישנות חדשה, יש לפרש ביטוי זה באופן בו ניתן יהיה להגיש כתב אישום כאמור, באישור היועמ"ש אף אם זה ניתן בדיעבד.
9. ההנחיה 4.1202 מפרטת פרקי זמן שאינם נמנים במכסת החודשים, ובהם:
- א. השלמות חקירה שהורתה התביעה;
- ב. תקופת השימוע (עד 30 יום או עד מיצוי);
- ג. משך בירור בקשת כופר ובכל מקרה עד שלושה חודשים לאחר החלטת ועדת הכופר;
- ד. פרק הזמן למתן תעודת חיסיון.



10. מכאן, טוענת המאשימה כי לוחות הזמנים כמפורט בטיעוני הסנגור בכתב, מלמדים, כי התיק טופל ברציפות ובהתאם להנחיות, וכי העיכובים שנגרמו היו תוצאה של דרישות מערכתיות ולא של מחדל או רשלנות, למעט אותו כשל בהנחת העבודה של החוקר המטפל, אשר אף הוא גרם לחריגה קצרה בלבד בזמנים. לטענת המאשימה, עצם קבלת האישור של היועמ"שית מחזקת את הלגיטימיות של ההליך. לפיכך, לשיטתה, אין מקום לקבל את טענת ההגנה בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום, וחזקת התקינות המנהלית תומכת אף היא במסקנה זו.
11. כידוע, כאשר התיק נמצא בהשלמת חקירה נעצר מרוץ הזמן, שכן החקירה, למעשה, עודנה מתנהלת ואין מדובר בזמן טיפול תביעה או פרקליטות. טענת ההגנה לפיה התבצעו השלמות חקירה שלא הצריכו זמן חקירה כה ממושך אינן יכולות לעמוד בשלב זה ויש לבחנה במהלך שמיעת הראיות.
12. אכן, אין המדובר בסטייה קלה מסד הזמנים אשר נקבע, ואולם, אין המדובר בשיהוי אשר יש בכוחו להביא לביטול כתב האישום בטענה של הגנה מן הצדק. אף אם מוסכם כי במקרה דנן נפל פגם באי הגשת כתב האישום בהתאם לסד הזמנים אשר נקבע, עדיין, לאור התכלית העומדת בבסיס הוראת סעיף 57א לחסד"פ כמפורט לעיל, העובדה כי טרם חלפה לה תקופת ההתיישנות וכן, העובדה כי ניתן היה להגיש את כתב האישום בהסכמת היועמ"שית אף במועד בו הוגש, הרי אין בהמשך ניהול ההליך הפלילי חרף התקיימותו של פגם זה משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות. על כן ולאור האמור לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום בהקשר לטענה זו נדחית.
- טענה שנייה: הגנה מן הצדק ואכיפה בדרנית
13. בהקשר זה טוען הסנגור, כי בחקירתו במשרדי החקירות במע"מ הציג הנאשם גרסה אשר במרכזה עומד אדם בשם רג'ואן דעבוס כגורם הדומיננטי, היוזם, המכוון והמנהל של ההתנהלות המתוארת בכתב האישום. לדבריו המאשימה בחרה להתעלם ממנו ואף מגורמים נוספים המעורבים בעבירות שיוחסו לנאשם (כגון סייד אחמד סלמאן ועוד). הסנגור צירף לבקשה זו חומרי חקירה שונים, אשר מהם, לשיטתו, ניתן להסיק כבר בשלב מקדמי זה שהמאשימה כשלה בכך שהתעלמה מגרסה זו. הימנעות המאשימה מהגשת כתבי אישום דומים כנגד דעבוס ואחרים מהווה אכיפה בדרנית חמורה, שיטתית, מתמשכת ומכוונת. אכיפה בדרנית זו מלמדת כי המאשימה בחרה להתמקד אך ורק בנאשם ולהעמידו לדין, תוך התעלמות מודעת מגורמים אחרים שהראיות בעניינם אינן פחותות, ולעיתים אף חמורות יותר. אפליה ברורה זו יוצרת תחושה של סימון מטרה מראש, ולכן ניהול ההליך הפלילי בעניינו של הנאשם בלתי הוגן. בנוסף לאמור טען הסנגור לאכיפה בדרנית במישור נוסף, המבוסס על סגירת תיקים או הימנעות מהגשת כתבי אישום בעבירות דומות ע"י המאשימה, בעיקר בתקופה בה בוצעו העבירות הנטענות בכתב האישום.
14. יודגש, כי טענה זו עולה אף ביתר הבקשות שהגיש הסנגור, בעיקר זו לפי סעיף 108 לקבלת מסמכים רבים הנוגעים למדיניות העמדה לדין בעבירות מסוג זה (כפי שציין במפורש בסעיף 67 לבקשתו זו). בשל כפילות זו לא ארחיב בהקשר זה. אדגיש כי מקובלת עליי טענת ב"כ המאשימה לפיה הסנגור "יורה לכול הכיוונים" במטרה לפגוע במטרה מסוימת על מנת להשיג מבוקשו.



15. עיון בנימוקי הבקשה בהקשר זה, מלמד כי אף הסנגור מודע היטב לכך שלשם הכרעה בטענה זו ראוי שבית המשפט ישמע תחילה את העדים, יבחן את גרסתם ויעיין בחומר הראיות כולו ואף יאפשר לצדדים לסכם טענותיהם על בסיס כלל הראיות. לו סבר הסנגור אחרת, ודאי שלא היה טורח לצרף את מרבית חומר הראיות לבקשתו כדי שבית המשפט יבחן טענה זו. דא עקא, כפי שציין ב"כ המאשימה בדיון שהתקיים לפניי, הסנגור צירף לבקשתו חלק מחומר הראיות ללא כל הסבר מניח את הדעת לכך. אין חולק כי בחירה זו של הסנגור להציג תמונה חלקית הנוחה לו ולנאשם, וצירוף חלק מחומר הראיות תוך סינון סלקטיבי של יתר החומרים, מחייבת דחייה טענה זו על הסף הן משיקולים ראייתיים והן לנוכח התנהלות זו של הסנגור.
16. נוסף על האמור, ב"כ המאשימה חלק על גישת הסנגור אף מן הבחינה העניינית וטען כי שיקולי המאשימה בהקשר זה היו ראויים, מבוססים על אדנים ראייתיים ומשפטיים ועל אבחנה ברורה בעבירות שניתן היה לייחס לכול אחד מהמעורבים, ואף בשל כך ראוי ונכון לבחון טענה זו לאחר שמיעת הראיות בלבד ולא בשלב דיוני מקדמי זה. לכן טענה זו נדחת.
- טענה שלישית: פגמים מהותיים שנפלו בהליך החקירה ובכתב האישום עצמו
17. טוען הסנגור לפגמים שנפלו בכתב האישום אשר יוצרים פסול המחייב ביטולו. לשיטתו, כתב האישום נסמך על גרסת הנאשם בחקירותיו, ובפרט על חקירה אחת ממנה נגזרו עובדות כתב האישום. חקירה זו בוצעה באופן חלקי, רשלני ולקוי ולכן הסתמכות עליה פוגעת מהותית בהגינות ההליך.
18. אודה כי התקשיתי להבין טיעון זה של הסנגור. לא ברור לי כיצד מבקש הוא מבית המשפט להכריע בכך בטרם תיפרס התשתית הראייתית במלואה בפני בית המשפט, כך שניתן יהא לבחון האם אכן עסקינן בניסוח רשלני המבוסס על תשתית ראייתית חלקית ולקויה.
19. אף הטענות הנוספות בהקשר זה בנוגע לניסוח לקוני של כתב האישום, היעדר בסיס עובדתי מספק וניסוח כללי שאינו מאפשר להבין את טענות המרמה המיוחסות לנאשם ולהתגונן כראוי, בטעות יסודן. עסקינן בכתב אישום המנוסח באופן דומה, שלא לומר כמעט זהה, למרבית כתבי האישום המוגשים על ידי תביעות מע"מ בעבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ העוסקים בעבירות מרמה שמטרתן להתחמק ולהשתמט מתשלום מס.
20. הטענה לפיה כתב האישום מציג טענה לפיה "החשבוניות פיקטיביות" וכי "לא בוצעו עסקאות" ללא פירוט עובדתי שמסביר כיצד נקבע הדבר ביחס לכול אחת מהחשבוניות ומהם הנתונים העובדתיים לכך, אף היא שגויה. הסנגור הנכבד אינו מבחין בין הפן העובדתי לפן הראייתי. כתב האישום מנוסח כמקובל וכנהוג במאות רבות של כתבי אישום מסוג זה ולא זכורה לי טענה דומה. כתב האישום מציג את העובדות לאשורן, את העובדה שהנאשם עשה שימוש בחשבוניות פיקטיביות בלא שהתקיימו עסקאות אמיתיות, זאת בדרכי מרמה וכדי להתחמק מתשלום מס לרשויות. כתב האישום אף מפרט את זהות העוסקים המעורבים, לכאורה, בכך. די בכך כדי להציג תמונה עובדתית ברורה לחלוטין של המעשים המיוחסים לו ולאפשר לו להתגונן. התייחסות לכול אחת ואחת מהחשבוניות ומשמעותן המשפטית בעובדות כתב האישום אינה נחוצה.
21. לא למותר לציין, כי ביסוס טענה זו בנוגע לאותן "חשבוניות פיקטיביות" והעדרן של "עסקאות" אמת נעשה, כנהוג, בשלב הצגת הראיות בבית המשפט. בהקשר זה אף נהגת המאשימה לצרף לכתבי האישום מסוג זה נספחים - טבלאות המפרטות את מקור החשבוניות הפיקטיביות, את הסכומים הנטענים, ופרטים נוספים שדי בהם כדי להבין על מה מבוססות עובדות כתב האישום ולאפשר לנאשם להתגונן כראוי, כפי שעשתה אף במקרה דנן. לכן, אני דוחה אף טענה זו.
- סוף דבר:
22. אני דוחה את כלל טענותיו המקדמיות של הסנגור ואת בקשתו לביטול כתב האישום.
- ניתנה היום, ה' שבט תשפ"ו, 23 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.